Scouts als burgerslachtoffer

Sjaak van Asperen

Sjaak van Asperen woonde in Rotterdam en kwam uit een katholiek gezin.

Sjaak was actief bij Scouting in Rotterdam. Na het verbod op Scouting op 2 april 1941 werd hij jeugdleider bij het St. Franciscus Liefdewerk. Deze katholieke organisatie werd door de bezetter niet verboden. Hier leerde hij twee andere jeugdleiders, Adri Nievelsteijn en Anton Greven, kennen. Ook Adri en Anton waren, voor het verbod op Scouting, padvinder.

Op 10 en 11 november 1944 vond in Rotterdam een grote razzia plaats. De razzia van Rotterdam was de grootste razzia die de Duitse bezetter in Nederland tijdens de Tweede Wereldoorlog heeft gehouden. Bij deze razzia zijn ongeveer 52.000 van de 70.000 mannen tussen 17 en 40 jaar uit Rotterdam en Schiedam weggevoerd. Sjaak werd opgepakt en in het Feijenoordstadion ondergebracht. In het stadion kwam hij zijn vrienden Adri en Anton tegen. De gevangenen gingen per schip via Amsterdam naar Kampen. Daar werden ze in de Van Heutzkazerne gevangen gezet. Van daar gingen ze via Zwolle met de trein naar Münster in Duitsland. Ze kwamen terecht in een platgebombardeerde stad en moesten helpen het station te repareren. De vrienden maakten er nog drie bombardementen mee en hielden zich daarbij schuil in een bunker onder het station.

Na het derde bombardement is een groep arbeiders gevlucht en de drie vrienden sloten zich daarbij aan. Op een gegeven moment besloten ze de groep te verlaten omdat het risico dat ze opgepakt werden te groot werd. Ze begonnen aan een gevaarlijke tocht per trein en te voet naar huis. Onderweg werden ze bijna opgepakt maar ze wisten uiteindelijk Haaksbergen te bereiken. Daar woonde een tante die hen hielp. Op 30 november 1944 kwamen ze weer aan in Rotterdam. Ze waren in totaal 20 dagen weggeweest. Na thuiskomst maakten ze in Rotterdam de Hongerwinter mee.

Meer informatie

Reis van de Razzia - Getuigenverhalen
Interview met Anton Greven, Reis van de razzia - Getuigenverhalen
Razzia van Rotterdam - Wikipedia
Stadsarchief Rotterdam | De razzia

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op http://vrijheid.scouting.nl voor meer informatie en alle andere verhalen.